ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/21/2074

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	12.07.2021 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	03.06.2021 (registreeritud inspektsioonis 04.06.2021)
Teabevaldaja	Sotsiaalministeerium aadress: Suur-Ameerika 1, 10122 Tallinn e-posti aadress: info@sm.ee
Vaide esitaja	Eraisik e-posti aadress: xxxxxxxxxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:
Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

1) jätta vaie rahuldamata;
2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 (2)). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:
1. Vaide kohaselt esitas vaide esitaja Sotsiaalministeeriumile 19.05.2021 teabenõude, milles palus väljastada vastusdokumendi oma kirjale pealkirjaga: "VÕSUKESE LASTEAIA SISEKORD", mis sai saadetud M. K ja L-L R-le 30.09.2020.a Sotsiaalministeeriumi
2. Kuna Sotsiaalministeerium seaduses sätestatud tähtaja jooksul vaide esitaja teabenõudele ei vastanud, siis esitas vaide esitaja Sotsiaalministeeriumi poolt teabenõudele tähtaegselt vastamata jätmise osas vaide.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

19.05.2021.a. palusin Sotsiaalministeeriumil teabenõude korras saata mulle elektrooniliselt Sotsiaalministeerumi vastusdokumenti minu kirjale pealkirjaga: "VÕSUKESE LASTEAIA SISEKORD", mis sai saadetud M.K-le ja L-L R-le 30.09.2020.a. Sotsiaalministeerumisse.

Teabenõudele pole vastust saanudki, kuigi 5 tööpäeva on ammu läbi.

Palun tunnistada Sotsiaalministeeriumi tegevusetus ebaseaduslikuks ning nõuda Sotsiaalministeeriumilt välja vastusdokument.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Olete saatnud 17.06.2021 Sotsiaalministeeriumile järelepärimise vaidemenetluses. Vaide kohaselt esitas Eraisik 19.05.2021 Sotsiaalministeeriumile teabenõude, milles palus edastada vastusdokumendi vaide esitaja poolt 30.09.2020 ministeeriumile (M. K-le ja L-L. R-le) edastatud kirjale „Võsukese lasteaia sisekord“. Vaide kohaselt ei ole ministeerium vaide esitaja teabenõudele seaduses sätestatud tähtaja jooksul vastanud.

Vastame järelepärimises toodud küsimustele.

1. Kas Sotsiaalministeeriumile on laekunud vaide esitaja poolt 30.09.2020 edastatud pöördumine?

Sotsiaalministeeriumile saabus 30.09.2020 Eraisikult viis e-kirja, nende seas e-kiri pealkirjaga „Re: Võsukese Lasteaia sisekord“ (Lisa 1), mis oli adresseeritud mitmetele Rae Vallavalitsuse ja Võsukese lasteaia e-posti aadressidele ning koopiareal Sotsiaalministeeriumile (M.K ja L-L R) ja Sotsiaalkindlustusametile (K.L). Kirja sisu oli järgmine:

Tere K.L!

See oli alles prooviküsimus, et Sotsiaalkindlustusamet näeb, kuidas Rae vald oma lubadust kirjadele vastata täidab, mida nende esindaja N. G suure suuga Sotsiaalkindlustusametis ka teha lubas.
Praegu on seaduses ettenähtud 30 kalendripäeva täis ja kirjalikku vastus pole nähagi.

Küsimus Sotsiaalkindlustusametile, kas te lasetegi ühel vallal avalikult endale näkku valetada või võtate midagi ette kah?

Lugupidamisega,

Eraisik

Kiri ei sisaldanud pöördumist ega küsimust Sotsiaalministeeriumile, mistõttu võtsime kirja sisu teadmiseks.

Peame vajalikuks täiendavalt selgitada, et sama päeva 30.09.2020 hommikul (enne viidatud kirjade saabumist) toimus Sotsiaalministeeriumis kokkulepitud kohtumine Eraisiku ja laste heaolu osakonna nõunike M. K ja L-L R-i vahel, et arutada Eraisiku pöördumisi ministeeriumile ning nendes välja toodud küsimusi. 30.09.2020 saabunud e-kirjad lisainfoga ja küsimustega olid seega jätk Eraisiku varasematele pöördumistele ja koosolekul arutatule.

M. K saatis 02.10.2020 Eraisikule e-kirjaga kinnituse (Lisa 2), et 30.09.2020 kohtumise järel saadetud e-kirjad on kätte saadud ja neile vastatakse ühiselt koos kõigi teiste pöördumistega esmaspäeval, 5.10.2020.

2. Juhul kui on, siis kas sellele on vastatud?

Sotsiaalministeerium vastas Eraisikule 2020.a septembris saadetud pöördumistele, sh 30.09.2020 e-kirjadele, mis olid kõik omavahel sisuliselt seotud ja sisaldasid osaliselt ka samu küsimusi, ühe vastuskirjaga 05.10.2020 nr 1.5-1.1/2645-2 (Lisa 3).

3. Juhul kui on vastatud, siis miks ei ole täidetud vaide esitaja teabenõuet seaduses sätestatud tähtaja jooksul või keeldutud teabenõude täitmisest, kui selleks oli õiguslik alus?

4. Juhul kui ministeeriumil ei ole vaide esitaja poolt soovitud dokumenti, siis miks ei keeldutud teabenõude täitmisest?

5. Juhul kui vaide esitaja teabenõudele on siiski vastatud, siis palume edastada koopia vaide esitajale edastatud vastusest ka Andmekaitse Inspektsioonile.

6. Ühtlasi palume edastada ka koopia vaide esitaja 19.05.2021 ministeeriumile edastatud teabenõudest.

Küsimused 3-6 puudutavad vaide esitaja 19.05.2021 teabenõuet ja sellele vastamist, neile küsimustele saame vastata ühekorraga järgmiselt. Sotsiaalministeerium ei ole saanud Eraisikult järelepärimises kirjeldatud 19.05.2021 teabenõuet, milles oleks palutud edastada vastusdokument vaide esitaja poolt 30.09.2020 ministeeriumile (M. K-le ja L-L. R-le) edastatud kirjale „Võsukese lasteaia sisekord“. Seetõttu ei ole meil võimalik Teile edastada koopiat teabenõudest (Teie küsimus 6) ega teabenõude vastusest (Teie küsimus 5).

Sel kuupäeval 19.05.2021 on Sotsiaalministeeriumile saabunud Eraisikult üks teabenõue (Lisa 4), kuid see ei puudutanud 30.09.2020 pöördumisele vastamist, vaid teabenõudes paluti saata elektrooniliselt Sotsiaalministeeriumi vastusdokument Eraisiku kirjale pealkirjaga: "Valetav E. V", mis sai tervise- ja tööministrile Tanel Kiigele esitatud 18.09.2020.a. Teabenõudele vastas M. K järgmisel päeval, 20.05.2021, ja edastas küsitud dokumendi (Lisa 5).

Et Eraisik on oma pöördumisi sageli adresseerinud samaaegselt nii Sotsiaalministeeriumile kui Sotsiaalkindlustusametile, siis selguse huvides küsisime Sotsiaalkindlustusametilt, kas nemad on saanud sellise sisuga teabenõude. Sotsiaalkindlustusameti teatel on Eraisik 19.05.2021 neile saatnud teabenõude, milles palutakse saata Sotsiaalkindlustusameti vastusdokument Eraisiku kirjale pealkirjaga: "VÕSUKESE LASTEAIA SISEKORD", mis sai saadetud K. L-le 30.09.2020.a. Sotsiaalkindlustusamet vastas teabenõudele 26.05.2021.a.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

AvTS § 18 lg 1 sätestab, et teabenõudele tuleb vastata viivitamata, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. Sama paragrahvi lg 3 kohaselt arvestatakse teabenõudele vastamise tähtaega teabenõude registreerimisele järgnevast tööpäevast. Seega saab teabenõudele vastata juhul kui asutusele on teabenõue laekunud.

Vaide kohaselt on vaide esitaja edastanud 19.05.2021 Sotsiaalministeeriumile teabenõude milles palus saata elektrooniliselt Sotsiaalministeeriumi vastusdokumendi tema kirjale pealkirjaga: "VÕSUKESE LASTEAIA SISEKORD", mis oli saadetud M. K-le ja L-L R-le 30.09.2020.a. Sotsiaalministeeriumisse. Kuna vaide esitaja ei ole vaidele vaide esemeks olevat Sotsiaalministeeriumile väidetavalt edastatud teabenõuet lisanud, siis pole selge, kas vaide esitaja sellise teabenõude 19.05.2021 üldse Sotsiaalministeeriumile edastas. Seda enam, et Sotsiaalkindlustusamet selgitas välja, et kõnealuse pealkirjaga teabenõue on 19.05.2021 edastatud hoopis Sotsiaalkindlustusametile.

Isegi juhul kui vaide esitaja edastas 19.05.2021 sama pealkirjaga teabenõude lisaks Sotsiaalkindlustusametile ka Sotsiaalministeeriumile, kuid mingil põhjusel see ministeeriumini ei jõudnud, siis polnud ministeeriumil võimalik sellele ka vastata. Kuna Sotsiaalministeeriumile ei ole laekunud vaide esitaja teabenõuet, siis ei saa ka asuda seisukohale, et ministeerium on jätnud teabenõudele vastamata.

Sotsiaalministeerium on vastuses inspektsiooni järelepärimisele selgitanud, et 30.09.2020 vaide esitaja pöördumisele on ministeerium vastanud 05.10.2020. Seega on vaide esitajal võimalik ministeeriumi poolt edastatud kirjade hulgast leida ka teabenõudes soovitud vastus. Siinkohal pean vajalikuks selgitada, et AvTS § 23 lg 2 p 1 lubab teabevaldajal teabenõude täitmisest keelduda kui teabenõudjale on taotletav teave juba antud ning teabenõudja ei põhjenda vajadust saada sama teavet teistkorda. Ehk siis isegi juhul kui Sotsiaalministeerium oleks saanud vaide esitaja poolt edastatud vaide esemeks oleva teabenõude, oleks ministeeriumil olnud võimalus selle täitmisest keelduda kuna vaide esitaja ei ole põhjendanud, miks ta soovib talle varasemalt edastatud kirja/vastust teistkordselt saada.

Kuigi Sotsiaalministeerium ei ole saanud 19.05.2021 vaide esemeks olevat teabenõuet, on Sotsiaalministeerium 19.05.2021 saanud teabenõude, milles paluti saata elektrooniliselt Sotsiaalministeeriumi vastusdokument vaide esitaja kirjale pealkirjaga: "Valetav E. V", mis sai tervise- ja tööministrile Tanel Kiigele esitatud 18.09.2020.a. Sotsiaalministeerium vastas sellele teabenõudele 20.05.2021 edastades vaide esitajale Sotsiaalministeeriumi 05.10.2020 vastuse nr 1.5-1.1/2645-2, mis oli ühtlasi ka vastuseks vaide esitaja 30.09.2020 pöördumisele. Ehk siis sisuliselt on vaide esitaja saanud ka vaide esemeks oleva dokumendi, kuna mitmete pöördumistele on 05.10.2020 vastatud ühe kirjaga, sh ka 30.09.2020 vaide esitaja pöördumisele. Kuna 30.09.2020 pöördumises vaide esitaja ühtegi küsimust Sotsiaalministeeriumile ei esitanud ning Andmekaitse Inspektsiooni pädevuses ei ole selgitustaotlustele vastamise sisu hinnata, siis vastuse sisu osas inspektsioon seisukohta ei võta.

Eeltoodust tulenevalt, kuna Sotsiaalministeeriumile ei ole vaide esitaja 19.05.2021 teabenõuet, milles vaide esitaja soovis Sotsiaalministeeriumi vastusdokumendi tema kirjale pealkirjaga: "VÕSUKESE LASTEAIA SISEKORD", mis oli saadetud M. K-le ja L-L. R-le 30.09.2020.a. Sotsiaalministeeriumisse, laekunud, siis polnud Sotsiaalministeeriumil võimalik sellele ka vastata. Samas on teise teabenõude vastusena dokument, mis oli vastuseks ka vaide esitaja 30.09.2020 pöördumisele ja mida vaide esitaja oma vaide esemeks olevas teabenõudes soovis, 20.05.2021 vaide esitajale väljastatud. Seega puudub alus ettekirjutuse tegemiseks ning jääb vaie rahuldamata.

Väljaspool vaidemenetlust pean vajalikuks vaide esitajale selgitada, et Andmekaitse Inspektsioon järelevalveasutusena ei saa asuda vaide esitaja asemele ning nõuda asutuselt välja dokumente ning edastada neid vaide esitajale. Juhul kui vaidemenetluse käigus selgub, et asutus on rikkunud teabenõuetele vastamisel/vastamata jätmisel vaide esitaja õigusi, siis saab inspektsioon teha asutusele ettekirjutuse teabe väljastamiseks, mitte aga väljastada teavet asutuse eest. Kuna antud juhul rikkumist ei tuvastatud, siis polnud alust ka ettekirjutuse tegemiseks.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel